

กรมชลประทาน

ข่าวสารกรมชลประทาน

ปีที่ 30 ฉบับที่ 267

เมษายน

พ.ศ. 2566

วารสารข่าว

ชลประทาน

กรมชลประทาน เดินหน้าแผนบริหารจัดการน้ำ ในช่วงฤดูฝน ปี 2566

**อ่างเก็บน้ำห้วยตาจู
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ**

หน้า
6

แหล่งน้ำต้นทุนชาวขุนหาญ
จังหวัดศรีสะเกษ

**กลุ่มบริหารการใช้น้ำ
คลองเคียน จังหวัดสงขลา**

หน้า
14

ร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ
ปัจจัยความสำเร็จของการบริหาร
จัดการน้ำแบบรอบเวร

www.rid.go.th

บรรณาธิการ บอกกล่าว

เดือนเมษายนมาถึงแล้ว ในช่วงเดือนนี้
บางพื้นที่อาจมีสภาพอากาศที่ร้อนมาก จึงอยากจะ
ให้แฟนผู้อ่านวารสารข่าวชลประทานทุกท่านระวัง
เรื่องโรคฮีทสโตรกหรือโรคลมแดดกันด้วย เพราะ

โรคนี้ถือเป็นภัยใกล้ตัวที่มาพร้อมกับอากาศร้อนและการพักผ่อนที่ไม่เพียงพอ
ขณะเดียวกัน แม้ขณะนี้ประเทศไทยจะยังอยู่ในช่วงฤดูแล้ง แต่
ภารกิจของกรมชลประทานยังคงเหมือนเดิมกับหน้าที่ในการบริหารจัดการน้ำ
เพื่อให้ถึงทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียมและเพียงพอตลอดทั้งปี ผู้บริหาร
กรมชลประทานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่านต่างไม่ได้นั่งนอนใจ ระดม
สรรพกำลังในการเตรียมความพร้อมวางแผนบริหารจัดการน้ำช่วงฤดูฝน
กันแล้ว ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการน้ำช่วงแล้งสุดท้ายของฤดูแล้ง ซึ่ง
ปัจจุบันอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ ปริมาณน้ำรวมกัน
ประมาณมากกว่า 49,000 ล้านลูกบาศก์เมตร

จากการคาดการณ์สำหรับฤดูฝนปีนี้ กรมอุตุนิยมวิทยาแจ้งว่า
ปริมาณฝนจะต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ดังนั้นในช่วงฤดูแล้งเช่นนี้ กรมชลประทาน
จึงได้เน้นย้ำให้โครงการชลประทานทั่วประเทศปฏิบัติตาม 10 มาตรการรับมือ
ฤดูแล้งอย่างเคร่งครัด พร้อมกับได้บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้
ประชาสัมพันธ์ไปยังภาคการเกษตร ขอความร่วมมือให้เกษตรกรงดการทํานา
ปรัง รอบ 2 รวมถึงประชาสัมพันธ์ในภาคครัวเรือน ให้สำรวจและปรับ
พฤติกรรมการใช้น้ำของตนเอง ช่วยกันประหยัดน้ำเพื่อให้มีน้ำใช้อย่างเพียงพอ
ตลอดฤดูแล้ง และให้การบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี 2565/2566 เป็น
ไปตามแผนที่กำหนดไว้

เมื่อเราทุกคน ทุกฝ่ายได้ร่วมมือกันประหยัดน้ำอย่างตั้งใจเพื่อ
ประโยชน์ของส่วนรวมแล้ว ผลลัพธ์ที่ได้ก็จะส่งผลไปสู่อนาคต ที่จะลดความ
เสี่ยงขาดแคลนน้ำเพื่อจะได้มีน้ำกินน้ำใช้ตลอดไป

คณะผู้จัดทำ

**เจ้าของ
กรมชลประทาน**
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0 2241 0965
โทรสาร 0 2243 6926

ที่ปรึกษา
นายประพิศ จันทร์มา
อธิบดีกรมชลประทาน
นายสุริยพล นุชอนงค์
รองอธิบดีฝ่ายบริหาร

บรรณาธิการอำนวยการ
นายบุรีรัตน์ วงศ์บุรี
เลขาธิการกรม

บรรณาธิการบริหาร
นางสาวกนกนุช วงกุลจิตนันท์
ผู้อำนวยการส่วนประชาสัมพันธ์
และเผยแพร่

หัวหน้ากองบรรณาธิการ
นางสาวจิระประภา นิมนะ
หัวหน้าฝ่ายเผยแพร่

กองบรรณาธิการ
นายวรายุทธ พานทอง
นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ
นางสาวพัฒนชล เปรมบุตร
นักประชาสัมพันธ์
นางสาวชีชาญา นวไชยเสนา
นักประชาสัมพันธ์
นางสาวณัฏฐา พูลประเสริฐ
นักประชาสัมพันธ์
นายธีรพัฒน์ มนต์กิจสำราญ
นักประชาสัมพันธ์

ฝากข่าวประชาสัมพันธ์ได้ที่
ridnews2014@gmail.com

สารบัญ

3 เรื่องจากปก

กรมชลประทานเดินหน้าแผนบริหารจัดการน้ำ
ในช่วงฤดูฝน ปี 2566

6 รายงานพิเศษ

อ่างเก็บน้ำห้วยตาจู อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
แหล่งน้ำต้นทุนชาวชุมชนฯ จังหวัดศรีสะเกษ

8 ชลประทานพาไป

ล่องใต้ ไปตรัง ลงเรือชมวิถีชีวิตที่
อ่างเก็บน้ำคลองท่าจั่ว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

10 บุคคลชลประทาน

นายสมปอง จำกระมล ข้าราชการชลประทานน้ำดี
ผู้มาจากครอบครัวชาวนา สอนมองภาพ
นุเมกว้าง ยึดประชาชนเป็นที่ตั้ง

12 เรื่องเล่าคนสร้างเขื่อน

กว่าจะเป็นเขื่อนขุนด่านปราการชล
ท่าแพงกันน้ำพระราชทาน

14 เรื่องเล่าคนใช้น้ำ

กลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองเคียน จังหวัดสงขลา
ร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ปังชัยความ
สำเร็จของการบริหารจัดการน้ำแบบรอบเวร

16 RID TEAM

ทุ่มเททำงาน สืบสานพันธกิจ สุจริตโปร่งใส
ภายใต้แนวคิด "RID TEAM"

18 ชวนรู้เรื่องชลประทาน

ชาวชุมพร มีสุขร่มเย็น ด้วยคลอง "หัววัง-วังตัก"

19 ชลประทาน QUIZ

เรื่องจากปก

กรมชลประทานเดินหน้า แผนบริหารจัดการน้ำ ในช่วงฤดูฝน ปี 2566

ภายหลังจากการคุมเข้มแผนการใช้น้ำก่อนสิ้นฤดูแล้ง โดยยึด 10 มาตรการรองรับฤดูแล้ง ด้วยความร่วมมือร่วมใจของพี่น้องประชาชนทุกภาคส่วนให้ช่วยกันใช้น้ำอย่างประหยัด และปฏิบัติตามแผนการจัดสรรน้ำอย่างประณีตรัดกุม ปัจจุบันกรมชลประทานเตรียมพร้อมเดินหน้าการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝนอย่างเต็มศักยภาพ ตามแผนบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2566 เพื่อให้พี่น้องประชาชนและเกษตรกร ได้มีน้ำใช้ในทุกกิจกรรมตลอดทั้งปีตามศักยภาพน้ำที่มีอยู่

กรมอุตุนิยมวิทยา คาดการณ์ว่าในช่วงวันที่ 15-17 เมษายน 2566 บริเวณประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด ลักษณะเช่นนี้จะทำให้ประเทศไทยตอนบนมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกบางแห่ง รวมถึงอาจมีฟ้าผ่าเกิดขึ้นได้บางพื้นที่ จึงได้กำชับให้โครงการชลประทานในพื้นที่เสี่ยง ฝ้าระวังและติดตามสภาพอากาศของทางหน่วยงานราชการอย่างใกล้ชิด

นอกจากนี้ ยังได้กำชับไปยังโครงการชลประทานทั่วประเทศ ให้ทำการประชาสัมพันธ์ให้พี่น้องเกษตรกร และประชาชนได้รับทราบถึงสถานการณ์น้ำปัจจุบัน พร้อมทั้งขอความร่วมมืองดทำนาปรังต่อเนื่อง (นาปรังรอบที่ 2) เพื่อเป็นการประหยัดน้ำ โดยแนะนำให้เกษตรกรเริ่มเพาะปลูกอีกครั้งเมื่อกรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเข้าฤดูฝน ทั้งนี้เหลือระยะเวลาอีกประมาณ 3 สัปดาห์จะ

เข้าสู่ฤดูฝน จึงขอให้สำนักงานชลประทานทั่วประเทศ ติดตามสภาพอากาศแนวโน้มสถานการณ์เอลนีโญ ซึ่งอาจจะส่งผลให้ฝนตกน้อยกว่าค่าปกติ เพื่อนำมาบริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ควบคู่ไปกับการเก็บกัก พร้อมปฏิบัติตามมาตรการบริหารจัดการน้ำฤดูฝนปี 2566 ที่กรมชลประทานกำหนด ได้แก่ 1. จัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และรักษาระบบนิเวศ ให้เพียงพอตลอดทั้งปี 2. บริหารจัดการน้ำทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3. ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้น้ำฝนเป็นหลักในการเพาะปลูก 4. กักเก็บน้ำในเขื่อน รวมไปถึงแหล่งน้ำต่างๆ ให้มากที่สุด และ 5. วางแผนป้องกันและบรรเทาอุทกภัย ควบคู่ไปกับการปฏิบัติตามมาตรการรองรับฤดูฝนปี 2566 ที่คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) กำหนด เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนให้มากที่สุด

เรื่องจากปก

ร่าง 12 มาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2566

ร่าง 12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566

คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.)

ได้กำหนด 12 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2566 เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับประชาชนให้มากที่สุด ซึ่งกรมชลประทานได้กำชับให้โครงการชลประทานทั่วประเทศ ดำเนินการตาม 12 มาตรการอย่างเคร่งครัดดังนี้

- 1. คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและพื้นที่เสี่ยงช่วงฝนทิ้งช่วง (มีนาคม 2566 เป็นต้นไป)**
- 2. การบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก (ภายในสิงหาคม 2566)**
- 3. ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ/เขื่อนระบายน้ำและจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำเชิงบูรณาการ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)**
- 4. เตรียมความพร้อม ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ ระบบระบายน้ำ โทรมาตร ให้พร้อมใช้งาน และปรับปรุงแก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)**
- 5. เตรียมความพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ บุคลากร ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและ**

พื้นที่เสี่ยงในช่วงฝนทิ้งช่วง (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

- 6. ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยคัน ท้ายบ พึ่งกันน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)**
- 7. เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำของทางน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)**
- 8. ชักซ้อมแผนเผชิญเหตุ ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัยและฟื้นฟูให้กลับสู่สภาพปกติ (ตลอดช่วงฤดูฝน)**
- 9. เร่งเก็บกักน้ำ ในแหล่งน้ำทุกประเภทช่วงปลายฤดูฝน (ภายในตุลาคม - พฤศจิกายน 2566)**
- 10. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายภาคประชาชน ในการให้ข้อมูลสถานการณ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)**
- 11. การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)**
- 12. ติดตามประเมินผลปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)**
(ผ่านการเห็นชอบจาก กนช. แล้วเมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2566)

เรื่องจากปก

การเตรียมความพร้อมและการบริหารจัดการน้ำ

ที่สำคัญกรมชลประทานได้กำหนดแนวทางเตรียมพร้อมรับมือฤดูฝน เพื่อเฝ้าระวังสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิด โดยแบ่งออกเป็น 2 แนวทางสำคัญ คือ

การเตรียมความพร้อมและคาดการณ์

- ตรวจสอบสภาพความมั่นคงของเขื่อนขนาดใหญ่มและขนาดกลางทั้งหมด 460 แห่ง
- ตรวจสอบอาคารชลประทานพร้อมใช้งานจำนวน 1,919 แห่ง
- เครื่องจักร-เครื่องมือพร้อมใช้งาน จำนวน 5,382 หน่วย
- กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ
- คาดการณ์ปริมาณในอ่างเก็บน้ำ
- วิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งและอุทกภัย

การบริหารจัดการ

- วางแผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนและฤดูแล้ง
- เลื่อนปฏิบัติการเพาะปลูกในพื้นที่ลุ่มต่ำมีความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายจากอุทกภัย งดเพาะปลูกข้าวนาปีต่อเนื่อง
- ติดตามวิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์ โดยคณะอนุกรรมการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ พร้อมทั้งบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- บริหารจัดการน้ำในอ่างเก็บน้ำ ให้อยู่ในเกณฑ์เก็บกัก (Rule Curve)
- ใช้อาคารชลประทานและระบบชลประทานบริหารจัดการน้ำ
- จัดจราจรน้ำในแม่น้ำสายหลัก
- แจ้งข้อมูลสถานการณ์น้ำและประชาสัมพันธ์

มาตรการเตรียมการรับมือปัญหาอุทกภัย

คาดการณ์ วิเคราะห์ และพร้อมช่วยเหลือต่อพื้นที่เสี่ยงภัย ถือเป็นสิ่งหนึ่งที่กรมชลประทานให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังนั้นจึงได้กำหนดมาตรการสำคัญสำหรับเตรียมรับมือปัญหาอุทกภัยไว้ 3 มาตรการ ดังนี้

กำหนดพื้นที่ ทำการวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำซาก พื้นที่เกษตรเสี่ยงน้ำท่วม ควบคุมปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำให้อยู่ในเกณฑ์บริหารจัดการน้ำของอ่าง ตรวจสอบปริมาณน้ำในลำน้ำและกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำสำรวจกำหนดพื้นที่เกษตรกรรมและชุมชนที่เสี่ยงเกิดอุทกภัย

กำหนดคน ทำการกำหนดผู้รับผิดชอบในพื้นที่ต่างๆ ที่จะได้รับผลกระทบ รวมทั้งประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่เพื่อติดตามสถานการณ์น้ำ และวิเคราะห์คาดการณ์น้ำในลำน้ำจัดสรร

จัดสรรทรัพยากร เครื่องสูบน้ำ เครื่องจักรกล รถชุด รถแทรกเตอร์ หรือเครื่องมือต่างๆ ที่กระจายอยู่ในแต่ละพื้นที่ให้เพียงพอ โดยเฉพาะจุดเสี่ยงภัยน้ำท่วมให้เตรียมพร้อมใช้งานตลอดเวลาตามแผนที่วางไว้และสำรองไว้ที่ส่วนกลาง

ท้ายนี้ ในการดำเนินงานต่างๆ ของกรมชลประทานจะไม่ล้มเหลว หากขาดความร่วมมือร่วมใจจากพี่น้องประชาชน เกษตรกร รวมถึงหน่วยงานทุกภาคส่วน ที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกันทำให้การบริหารจัดการน้ำสำเร็จตามแผนที่วางไว้

รายงาน
พิเศษ

อ่างเก็บน้ำห้วยตาจู อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

แหล่งน้ำต้นทุนชาวขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

อ่างเก็บน้ำห้วยตาจูอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกันทรอม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ เป็นแหล่งน้ำต้นทุนของชาวอำเภอขุนหาญ เสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำ ทำให้ราษฎรและเกษตรกรในพื้นที่มีน้ำใช้ อุปโภคบริโภคและการเกษตรตลอดทั้งปี ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

นายประพิศ จันทร์มา อธิบดีกรมชลประทานเปิดเผยว่า โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยตาจูอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระราชดำริไว้เมื่อวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2529 สำหรับเป็นแหล่งน้ำต้นทุนในการอุปโภคบริโภคและการเกษตรให้แก่ราษฎร

ในพื้นที่ ตามแนวชายแดนไทย-กัมพูชาในเขตอำเภอ
ขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

กรมชลประทานได้ก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อ พ.ศ.
2538 ความจุเก็บกักประมาณ 22.27 ล้านลูกบาศก์
เมตร สามารถส่งน้ำให้ราษฎรใช้ในช่วงฤดูฝนได้ประมาณ
13,000 ไร่ และในช่วงฤดูแล้ง 11,000 ไร่ ครอบคลุม
พื้นที่ 3 ตำบล ได้แก่ ตำบลกันทรอม ตำบลโนนสูง
และตำบลห้วยจันทร์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ
นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ทำให้ราษฎร
บางส่วนมีรายได้เสริมจากอาชีพทำการประมง

ปัจจุบันมีการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ 2 กลุ่ม ที่ได้
รับประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำห้วยตาจู อันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานคลองส่งน้ำ

สายใหญ่ฝั่งขวา และกลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานคลองส่งน้ำ
สายใหญ่ฝั่งซ้าย สมาชิกรวม 309 คน และอาสาสมัคร
ชลประทานอีก 5 คน

เมื่อ พ.ศ. 2559 โครงการชลประทานศรีสะเกษ
โดยโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยตาจูอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ ได้รับรางวัลชนะเลิศ การพัฒนาคุณภาพ
การบริหารจัดการโครงการชลประทาน ประจำปี พ.ศ.
2559 อีกด้วย แสดงให้เห็นถึงความเป็นน้ำหนึ่ง
ใจเดียวกันในการร่วมสร้างความมั่นคงทางด้านน้ำของ
ชุมชนและร่วมกันใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำแห่งนี้
ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ชลประทาน
พาไป

ล่องใต้ ไปตรัง ลงเรือชมวิถีชีวิตที่

อ่างเก็บน้ำคลองท่าจั่ว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ใครที่ไม่รู้ว่าจะไปพักผ่อนหย่อนใจที่ไหนดี เพราะจะเที่ยวในเมืองบางครั้งก็ซ้ำซากจำเจ ขอเชิญชวนให้ลองเปลี่ยนบรรยากาศหันไปท่องเที่ยวล่องใต้ เราไปกันที่จังหวัดตรัง เมืองที่มีมนต์เสน่ห์ด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทั้งหาดทรายที่แสนงามและน้ำตกที่สวยงามตระการตา คอรั้มชลประทานพาไป ขอนำท่านไปยังจุดเช็คอินที่ “อ่างเก็บน้ำคลองท่าจั่วอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ตำบลท่าจั่ว อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งมีบรรยากาศงดงามที่ติดตราตรึงใจไม่รู้ลืม

ออกเดินทาง

หากเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว เมื่อมาถึงอำเภอห้วยยอด ให้ขับรถผ่านไปทางตลาดห้วยยอด เมื่อถึงสี่แยกไฟแดงหน้าว่าการอำเภอห้วยยอด ให้เลี้ยวขวาไปประมาณ 500 เมตร จากนั้นข้ามทางรถไฟแล้วเลี้ยวซ้ายทันทีตรงไปสัก 5-6 กิโลเมตร สังเกตป้ายให้เลี้ยวขวาตรงเข้าไปอีก 5-6 กิโลเมตรก็จะถึงตัวอ่างเก็บน้ำ

แม้ว่าการเดินทางอาจจะดูสับสนและสลับซับซ้อนไปบ้าง แต่คุ้มค่ากับการเดินทางแน่นอน เพราะที่อ่างเก็บน้ำ

ชลประทาน พาไป

ข้อมูลจำเพาะ

อ่างเก็บน้ำคลองท่าจั่วอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นแหล่งเก็บกักน้ำที่มีความจุ 18.5 ล้านลูกบาศก์เมตร มีระบบส่งน้ำ 2 แบบ คือ ระบบท่อส่งน้ำจำนวน 5 สาย ความยาวรวม 19.04 กิโลเมตร และส่งน้ำโดยระบายน้ำลงลำน้ำเดิม (คลองธรรมชาติ) ความยาวรวม 27 กิโลเมตร สามารถส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่ชลประทาน 36,048 ไร่ และพื้นที่โครงการ 42,517 ไร่

คลองท่าจั่วอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นักท่องเที่ยวจะได้พบกับบรรยากาศที่แสนจะเงียบสงบ ซึ่งแฝงอยู่กับความกว้างใหญ่ไพศาลของแหล่งเก็บกักน้ำที่สามารถเก็บน้ำได้ถึง 18.5 ล้านลูกบาศก์เมตรแห่งนี้

ล่องเรือชมวิถีชีวิตริมอ่างเก็บน้ำ

กิจกรรมหลักของที่นี่คือ การนั่งเรือชมประวัติศาสตร์ต้นกำเนิดของสายน้ำบริเวณหุบเขาควนหินแก้ว เพื่อเดินทางไปยัง “น้ำตกบ่อเจ็ดลูก” ที่อยู่ห่างจากฝั่งออกไปประมาณ 3 กิโลเมตร โดยนั่งเรือจากท่าเรือของอ่างเก็บน้ำไปประมาณ 15 นาที ซึ่งก่อนจะถึงน้ำตก นักท่องเที่ยวจะได้เพลิดเพลินกับวิถีชีวิตชาวบ้านริมน้ำ ได้เห็นสวนยางพาราและสวนปาล์มน้ำมัน

เมื่อถึงจุดหมายก็ต้องออกแรงกันบ้าง ด้วยการปีนป่ายขึ้นไปชมความงามของน้ำตกที่มีความสูง 5 ชั้น ระยะทางประมาณ 500 เมตร เมื่อไปถึงจุดสูงสุดจะได้พบกับบ่อน้ำกลางน้ำตกจำนวน 7 ลูกตามชื่อของน้ำตก ซึ่งเป็นต้นน้ำที่ไหลลงมาสู่อ่างเก็บน้ำคลองท่าจั่วอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สัมผัสผืนน้ำสีเขียวมรกต

สำหรับใครที่ไม่อยากลงเรือ แต่อยากจะทำฟ่อนเอนกายลงบนเก้าอี้ปิกนิกตัวโปรดที่นำมาด้วยเพื่อให้หายเหนื่อยล้าย่อมทำได้ อ่างเก็บน้ำคลองท่าจั่วอันเนื่องมาจากพระราชดำริ นับเป็นแหล่งโอโซนชั้นดี เหมาะแก่การสูดอากาศบริสุทธิ์ให้เต็มปอด หากแต่ถึงแล้วจะเอาแต่นั่งๆ นอนๆ อย่างเดียวไม่ได้ แนะนำว่าหลังจากหายเหนื่อย ลองชวนเพื่อนที่มีความคิดตรงกันไปหาวิวยสวยๆ ถ่ายภาพบริเวณโดยรอบเป็นที่ระลึก ค่อยๆ ใช้สายตาสัมผัสผืนน้ำสีเขียวมรกตจากอ่างเก็บน้ำที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดตรัง ซึ่งถูกโอบล้อมด้วยภูเขาสีเขียวขจี

ก่อนจะกลับ นักท่องเที่ยวบางคนเดินทางมาไกลกว่าจะถึงที่พักก็อาจอีกหลายชั่วโมง หากรู้สึกหิวอย่าลืมหาจังหวัดตรังขึ้นชื่อเมนู “หมูย่างเมืองตรัง” แสนอร่อย ว่ากันว่าเมนูนี้มีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน ในมณฑลกว่างตุ้ง เรียกว่าการมาท่องเที่ยวอ่างเก็บน้ำคลองท่าจั่ว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ทั้งบรรยากาศ ได้ทั้งเรียนรู้วิถีชีวิตของคนในชุมชน และยังได้อิ่มท้องกันถ้วนหน้า แหล่งท่องเที่ยวลักษณะเช่นนี้นับว่าเป็นเสน่ห์ที่หาได้เฉพาะที่จังหวัดตรังเท่านั้น

บุคคล ชลประทาน

นายสมปอง จำกระมล

ข้าราชการชลประทานน้ำดี ผู้มาจากครอบครัวชาวนา
สอนมองภาพมุมกว้าง ยึดประชาชนเป็นที่ตั้ง

บุคคลชลประทานฉบับนี้ รู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสสัมภาษณ์นายสมปอง จำกระมล ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา สำนักงานชลประทานที่ 6 ข้าราชการน้ำดีที่เป็นเพชรน้ำเอกเม็ดหนึ่งของกรมชลประทาน ผู้ที่มีมุมมองในการทำงาน ยึดเป้าหมายหลัก คือ ประชาชนอยู่ดีกินดีเป็นที่ตั้ง

ลูกหลานชาวนา

สมปองเล่าว่า เขาเป็นชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา คุณพ่อกับคุณแม่ประกอบอาชีพทำนาสืบทอดมาตั้งแต่รุ่นปู่ตายาย เรียกว่าเป็นลูกหลานของชาวนาโดยแท้

“ผมเห็นคุณพ่อกับคุณแม่ประกอบอาชีพทำนามาตั้งแต่เกิด กับอาชีพนี้ผมจึงมีความผูกพันมาก ซึ่งภายหลังจากศึกษาจบระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือ ม.ศ. 5 ในสมัยนั้น จากโรงเรียนอ่างทองปัทมโรจน์วิทยาคม ผมจึงมุ่งสอบเข้าที่วิทยาลัยการชลประทาน แต่สมัยผมเข้าเรียนเมื่อปี พ.ศ. 2524 ยังใช้ชื่อว่าโรงเรียนการชลประทาน ศึกษาในรุ่นที่ 37”

สมปองอธิบายว่า ก่อนจะเข้าสอบเข้าที่วิทยาลัยการชลประทาน เขาได้ไปสอบเข้ามหาวิทยาลัยที่มี

ชื่อเสียงด้วยเช่นกัน ซึ่งก็สอบติด แต่สุดท้ายเขาก็เลือกเรียนที่โรงเรียนการชลประทานแทน จากสาเหตุฐานะทางครอบครัว

“การเลือกเรียนที่นี่ เพราะผมเห็นใจคุณพ่อคุณแม่ที่ต้องทำนาส่งเสียเลี้ยงดูลูกๆ ที่ยังอยู่ในวัยเรียน จึงเลือกมาเรียนที่นี่ซึ่งค่าใช้จ่ายต่อเทอมจะต่ำกว่าสถาบันอื่นๆ และเมื่อศึกษาจบก็จะมีโอกาสเข้ารับราชการที่กรมชลประทานได้เลย ซึ่งเป็นกรมที่ดูแลการส่งน้ำให้ชาวนาโดยตรง ผมเห็นคลองส่งน้ำมาตั้งแต่เด็ก จึงรู้สึกผูกพันกับงานชลประทานมาตั้งแต่ต้น”

นายช่างชลประทาน ทำงานไปเรียนรู้เพิ่มพูนไปด้วย

สมปองศึกษาจบจากโรงเรียนการชลประทานเมื่อ พ.ศ. 2527 เขาได้มีโอกาสเข้ารับราชการในกรมชลประทานในตำแหน่งนายช่างชลประทาน ที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหนองหวาย จังหวัดขอนแก่น ทำหน้าที่ด้านการจัดทำประมาณการ แผนงบประมาณ และดูแลด้านการส่งน้ำและบำรุงรักษาในจังหวัดขอนแก่น

“ผมทำงานที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาหนองหวายถึง พ.ศ. 2533 ก็เลือกที่จะขอลาศึกษาต่อ

บุคคล ชลประทาน

ระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สาขา วิศวกรรมชลประทาน และเมื่อจบระดับปริญญาตรี ก็ยังสอบชิงทุนไปศึกษาดูงานที่ญี่ปุ่นในด้านชลประทาน และศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่สถาบันเทคโนโลยีแห่ง เอเชีย (Asian Institute of Technology : AIT) เมื่อจบ การศึกษาด้านการศึกษา ผมก็ได้ย้ายมาปฏิบัติงานที่สำนัก ชลประทานที่ 6 จนถึงปัจจุบัน”

ภารกิจที่มาในช่วงเวลาเหมาะสม

ที่สำนักงานชลประทานที่ 6 สมบองปฏิบัติงาน ในตำแหน่งวิศวกรชลประทาน ในช่วงเวลานี้ ถือเป็น ช่วงเวลาที่เหมาะสมกับชีวิตเขาอย่างมาก เพราะเขามีกิจ ไปปริญญา ความรู้ ประสบการณ์ และพลังของความ เป็นคนหนุ่มที่ต้องการพิสูจน์ความรู้ความสามารถของ ตนเอง โดยได้รับโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่ในโครงการ สำคัญๆ มากมาย

“ตั้งแต่ พ.ศ. 2543 ผมได้เข้าไปร่วมบริหาร จัดการน้ำของเขื่อนลำปาวและเขื่อนอุบลรัตน์ ซึ่งทั้ง 2 เขื่อนนี้อยู่ต้นน้ำ เขื่อนอุบลรัตน์จะดูแลตั้งแต่จังหวัด ขอนแก่นไปจนถึงรอยต่อของจังหวัดกาฬสินธุ์ ส่วน ตอนล่างเขื่อนลำปาวจะดูแลตั้งแต่จังหวัดร้อยเอ็ด ไปจนถึงอุบลราชธานี โดยเราใช้วิธีการบริหารจัดการน้ำ ทั้ง 2 เขื่อนร่วมกัน ใช้เป็นพื้นที่สำคัญในการบริหารจัดการ น้ำลุ่มน้ำชี ในฤดูแล้งเราก็จะระบายน้ำช่วยเหลือในพื้นที่ เพาะปลูก ในฤดูน้ำหลากเขื่อนก็จะช่วยชะลอน้ำไว้ หาก ไม่มีทั้ง 2 เขื่อนน้ำ จะเกิดภัยน้ำท่วมที่หนักกว่านี้แน่นอน”

ผลงานต่อมาที่สมบองมีส่วนร่วมอย่างมาก คือ การจัดจราจรน้ำ โดยในฤดูน้ำหลาก ลุ่มแม่น้ำชีซึ่งเป็น แม่น้ำสายหลักที่มีความยาวมากที่สุดในประเทศไทย ประมาณ 765 กิโลเมตร และระหว่างแม่น้ำชีจะมีเขื่อน มีฝายเป็นระยะๆ จากจังหวัดชัยภูมิเป็นต้นมาจนถึงจังหวัด อุบลราชธานี กรมชลประทานได้ใช้อาคารชลประทานต่างๆ ของเขื่อนทั้ง 6 จังหวัด ได้แก่ เขื่อนชนบท จังหวัดขอนแก่น เขื่อนมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เขื่อนวังยาง ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ เขื่อนร้อยเอ็ด เขื่อนยโสธร-พนมไพร จังหวัดยโสธร เขื่อนราษีไศล จังหวัดอุบลราชธานี รวมถึง เขื่อนอุบลรัตน์และเขื่อนลำปาว และประตูละบายน้ำ ต่างๆ มาจัดจราจรน้ำ เป็นประโยชน์ในปีที่น้ำมาก เพราะ

จะช่วยชะลอน้ำเพื่อบรรเทาปัญหาอุทกภัย และบรรเทา ความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างมาก

จากตัวอย่างผลงานข้างต้นที่น่าเสนอ จะเห็นว่า ผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ของสมบองนั้น มีจุดเริ่มต้น มาจากการให้ความสำคัญกับการศึกษาของเขา ที่มุ่ง จะเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองตลอดเวลา และเมื่อมีความรู้ ก็จะช่วยส่งผลให้มุมมองการทำงานของเขากว้างขึ้น ดังนั้น ภารกิจส่วนใหญ่ของสมบองจึงถูกมองเป็นสภาพแวดล้อม ที่มีผลกระทบต่อนพื้นที่และประชาชนเป็นจำนวนมาก ตลอดระยะเวลาเกือบ 40 ปี กับการทำงานในรัชชลประทาน เขาจึงได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบภารกิจสำคัญมากมาย และสิ่งนี้ที่ทำให้เขาได้รับรางวัลอันทรงเกียรติ คือ รางวัล ข้าราชการพลเรือนดีเด่น ระดับประเทศ พ.ศ. 2564

ข้าราชการพลเรือนดีเด่น รางวัลแห่งความภาคภูมิใจ

“ปัจจุบันผม อายุ 59 ปีแล้ว ขอขอบคุณผู้บริหาร กรมชลประทาน ได้เล็งเห็นผลงานของผมว่ามีประโยชน์ ต่อพี่น้องประชาชน ส่วนรางวัลที่ได้รับนี้ ถือเป็นความ ภาคภูมิใจของครอบครัว และของผมที่ตั้งใจทำงานมา ก่อนชีวิต”

ท้ายนี้ สมบองฝากถึงข้าราชการรุ่นน้องว่า ให้ตั้งใจทำงานเต็มความสามารถของตนเอง ให้ตั้ง ประชาชนเป็นเป้าหมาย เมื่อประชาชนอยู่ดีกินดี มีความสุข และความสำเร็จ ความเจริญจะก้าวเข้ามาหา เราเอง

เรื่องเล่า
คนสร้างเขื่อน

กว่าจะเป็น เขื่อนขุนด่านปราการชล กำแพงกันน้ำพระราชทาน

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่มีต่อปวงชนชาวไทย เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. 2536 ได้ทรงพระราชดำริให้กรมชลประทาน พิจารณาวางโครงการและก่อสร้างเขื่อนคลองท่าด่าน ที่บ้านท่าด่าน ตำบลหินตั้ง อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก ซึ่งเริ่มดำเนินงานก่อสร้างในวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 จนแล้วเสร็จเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547

รู้หรือไม่! กว่า 19 ปี เขื่อนขุนด่านปราการชล ยังคงแข็งแรงสมดังกับความหมายของนามพระราชทาน ว่า “เขื่อนซึ่งเป็นกำแพงกันน้ำ” เพราะกรมชลประทาน ให้ความสำคัญเป็นอย่างมากกับการออกแบบและ

ก่อสร้างโครงการ เช่น ตัวเขื่อนหลัก (Main Dam) อาคารระบายน้ำล้น (Spillway) อาคารระบายน้ำลง ลำน้ำเดิม (River Outlet) อาคารระบายน้ำ (Bottom Outlet) อาคารส่งน้ำเข้าคลองชลประทาน (Irrigation Outlet) เป็นต้น

ตัวเขื่อนหลัก ของเขื่อนขุนด่านปราการชล เป็นเขื่อนคอนกรีตบดอัด (RCC Dam) ซึ่งใช้เป็นส่วนประกอบจากถ่านหินของ กฟผ. สูง 93 เมตร ความยาว 2,594 เมตรนั้น เพื่อให้เกิดความมั่นคง แข็งแรง กรมชลประทานจึงต้องใช้ปริมาตรคอนกรีต บดอัด 5,470,000 ลูกบาศก์เมตรเลยทีเดียว

อาคารระบายน้ำล้น เป็นอาคารคอนกรีตเสริม เหล็ก มีรูปลักษณะเป็นฝายและควบคุมด้วย Radial

เรื่องเล่า คนสร้างเขื่อน

Gate 4 ชุด ขนาดชุดละ 10.00 x 8.40 เมตร ด้วยการออกแบบและก่อสร้างเช่นนี้ของกรมชลประทาน จึงทำให้สามารถระบายน้ำได้สูงสุด 1,454 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาทีผ่านช่องระบาย 4 ช่อง

อาคารระบายน้ำลำนน้ำเดิม เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ที่ทำหน้าที่ควบคุมอัตราการไหลโดยใช้ Fixed Wheel Gate ขนาด 2.00 x 5.00 เมตร และ Butterfly Valve ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2.0 เมตร และควบคุมการปล่อยลงท้ายน้ำด้วย Hollow Jet Valve Ø ขนาด 1.80 เมตร ทำให้สามารถระบายน้ำได้ 42 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

อาคารระบายน้ำ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กที่ระบายน้ำผ่านช่องขนาดกว้าง 5.0 เมตร สูง 3.0 เมตร ควบคุมการไหลโดย Fixed Wheel Gate ขนาด 2.50 x 3.90 เมตร และ Radial Gate ขนาด 2.50 x 3.45 เมตร ทำให้สามารถระบายน้ำได้ 182.0 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที สามารถลดระดับน้ำจากระดับเก็บกักที่ +110.00 ม.รทก. ลงมาที่ระดับ +70.00 ม.รทก. ได้ภายใน 10 วัน

อาคารส่งน้ำเข้าคลองชลประทาน ทำหน้าที่ระบายน้ำโดยผ่านท่อสแตนเลส ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.90 เมตร จำนวน 1 ท่อ มีระดับธรณี +38.45 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ควบคุมการไหลโดย Fixed Wheel

Gate และ Butterfly Valve ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.70 เมตร รวม 2 ชุด ระบายน้ำลงคลองชลประทานโดย Hollow Jet Valve ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 0.70 เมตร (2 ชุด) สามารถส่งน้ำเข้าคลองได้รวม 6.05 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

จากตัวอย่างที่หยิบยกมาให้ศึกษาข้างต้น เป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายละเอียดด้านการออกแบบและก่อสร้างเท่านั้น จะพบว่า กว่าเขื่อนขุนด่านปราการชลจะก่อสร้างจนสำเร็จนั้นไม่ใช่เรื่องที่ย่าง่ายเลย กรมชลประทานต้องใส่ใจในทุกรายละเอียดของงานเป็นอย่างมาก เพื่อให้โครงสร้างของเขื่อนนั้นมั่นคงแข็งแรงและสามารถบริหารจัดการน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แต่ละปี กรมชลประทานจะสามารถส่งน้ำให้กับภาคการเกษตรรวมกว่า 185,000 ไร่ ส่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค 16 ล้านลูกบาศก์เมตร มีเกษตรกรได้รับผลประโยชน์ 5,400 ครอบครัว รวมทั้งยังช่วยบรรเทาปัญหาดินเปรี้ยว ลดความเสียหายจากอุทกภัย ในเขตจังหวัดนครนายกอีกด้วย ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการสร้างเขื่อนแห่งนี้ได้ทำประโยชน์สำคัญในการพัฒนาประเทศนับเป็นอนันต์

กว่า 19 ปี
เขื่อนขุนด่านปราการชล
ยังคงแข็งแรง
สมดังกับความหมาย
ของนามพระราชทานว่า
“เขื่อนซึ่งเป็นกำแพงกันน้ำ”
เพราะกรมชลประทานให้ความสำคัญ
เป็นอย่างมากกับ
การออกแบบและก่อสร้าง

เรื่องเล่า คนใช้น้ำ

กลุ่มบริหารการใช้น้ำ คลองเคียน จังหวัดสงขลา ร่วมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ

ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารจัดการน้ำแบบรอบเวร

คอลัมน์เรื่องเล่าคนใช้น้ำฉบับนี้ ขอนำท่านผู้อ่านลงใต้ไปที่อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา เพื่อพบกับกลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองเคียน มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน ก่อเกิดจากการรวมตัวของกลุ่มคนที่รักและหวงแหนในน้ำ ซึ่งในอดีตพื้นที่แห่งนี้มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งดิน น้ำ ป่า และภูเขา แต่แล้ววันหนึ่งพวกเขาเหล่านี้

กลับต้องประสบกับปัญหากล้วยแล้งที่ยากจะหลีกเลี่ยง มาดูกันว่าพี่น้องเกษตรกรที่นี่จะมีวิธีการบริหารจัดการน้ำอย่างไร

นายชิต ขวัญคำ ประธานกลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองเคียน เล่าความเป็นมาของกลุ่มว่า “สำหรับกลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองเคียน จัดตั้งกลุ่มเมื่อวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2546 มีสมาชิกเริ่มต้นจำนวน 2,839 คน ในอดีตก่อนที่จะมารวมตัวกันจัดตั้งกลุ่มนั้น พื้นที่อำเภอรัตภูมิ จังหวัดสงขลา จัดอยู่ในบริบทที่เรียกว่าอุดมสมบูรณ์มากด้วยแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ในทุกๆ ปีสามารถมีน้ำทำนาปีได้อย่างไม่เคยขาด แต่แล้วกาลเวลาก็ได้สร้างปัญหากล้วยแล้งอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ส่งผลให้ชาวบ้านต้องพบกับอุปสรรคในช่วงหน้าแล้งที่มีน้ำใช้ไม่เพียงพอ ทำให้เกษตรกรตระหนักรู้ว่า แม้จะมีความรู้สึกรักและหวงแหนน้ำเพียงใด แต่หากขาดซึ่งองค์ความรู้ในการ

นายชิต ขวัญคำ

เรื่องเล่า คนใช้น้ำ

บริหารจัดการน้ำแล้ว น้ำที่มีอยู่อย่างไรก็ไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้อุปโภคบริโภค และการทำการเกษตรของสมาชิกทั้งหมดแน่นอน”

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้เกษตรกรได้รวมตัวกันเข้าปรึกษากับฝ่ายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ 3 โครงการชลประทานสงขลา สำนักงานชลประทานที่ 16 ในการจัดตั้งกลุ่มและเข้าอบรมแนวคิดเรื่องการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ ผ่านการอบรมและประชุมครั้งแล้วครั้งเล่า ในที่สุดก็ได้ตกผลึกแนวคิดในการบริหารจัดการน้ำเฉพาะกลุ่มขึ้น

นายสมนึก หนูเงิน กรรมการกลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองเคียน อธิบายถึงแนวคิดในการบริหารจัดการน้ำว่า “สำหรับการบริหารจัดการน้ำของกลุ่มนั้น ทางกรมชลประทานจะส่งน้ำจากฝ่ายชะมวงเข้าสู่คลองส่งน้ำ 14 สาย แบ่งเขตการส่งน้ำ 14 เขต ครอบคลุมพื้นที่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ใน 3 ตำบล 21 หมู่บ้าน โดยกลุ่มจะมีหน้าที่ในการบริหารจัดการน้ำด้วยตนเอง ซึ่งก่อนมีการส่งน้ำก็จะมีการประชุมถึงความต้องการน้ำที่ใช้ทำการเกษตร เมื่อได้ข้อสรุปแล้วจึงมาบริหารโดย

ใช้ระบบรอบเวร จัดส่งน้ำไปยังพื้นที่ของเกษตรกรที่อยู่ปลายคลองก่อน หลังจากนั้นจึงส่งให้กับเกษตรกรที่อยู่พื้นที่กลางน้ำและต้นน้ำ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมยึดหลักความเท่าเทียมเป็นที่ตั้ง ด้วยวิธีดังกล่าวก็ได้ทำให้ปัญหาเรื่องน้ำไม่เพียงพอหมดไป แม้ยังมีอุปสรรคอย่างภัยแล้งอยู่บ้างก็ตาม”

ด้านนายบุญชอบ ทองดี เลขาธิการกลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองเคียนเล่าว่า “เกษตรกรในอำเภอรัตภูมิส่วนใหญ่จะทำนาข้าว ทำประมง ปาล์มน้ำมัน สวนยางพารา รวมถึงการทำปศุสัตว์ ซึ่งก่อนจะรวมกลุ่มเราบริหารจัดการน้ำกันไม่ได้ ผลผลิตที่ได้จึงไม่มาก อาทิ ข้าวก็ได้เพียง 400 กิโลกรัมต่อไร่ แต่หลังจากที่เรามีความรู้การบริหารจัดการน้ำที่ดี ก็ทำให้มีผลผลิตที่มากขึ้น เป็น 540 กิโลกรัมต่อไร่ และ 560 กิโลกรัมต่อไร่ เคยขึ้นไปสูงถึง 700-800 กิโลกรัมต่อไร่”

ปัจจุบันกลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองเคียน ดำเนินกิจกรรมมากมายในการสร้างสัมพันธ์ระหว่างผู้คน กลุ่มองค์กร และเครือข่ายเข้าด้วยกัน เช่น กิจกรรมการลงแขก การดำนา การเก็บเกี่ยวข้าว เป็นต้น ปฏิบัติจนกลายเป็นวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ซึ่งพวกเขาเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้จะทำให้เกิดความผูกพันทางจิตใจ และความผูกพันทางด้านความร่วมมือของสมาชิก โดยนับเป็นแบบอย่างที่ดีของเกษตรกรกลุ่มอื่นๆ ให้สามารถปฏิบัติตามได้โดยง่าย ขอเพียงแค่มองหาความรู้ในการบริหารจัดการน้ำที่ดี มีใจรักในความสามัคคี และวางแผนทรัพยากรน้ำเช่นเดียวกับที่พวกเขาเป็นอยู่

นายสมนึก หนูเงิน

นายบุญชอบ ทองดี

RID
TEAM

ทีมทำงาน สืบสานพันธกิจ สุจริตโปร่งใส

ภายใต้แนวคิด “RID TEAM”

นับตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2564 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลากว่า 2 ปีที่ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมชลประทานทุกท่าน ได้ร่วมกันขับเคลื่อนงานชลประทานสู่องค์กรอัจฉริยะ ตามนโยบาย “**ทีมทำงาน สืบสานพันธกิจ สุจริตโปร่งใส**” ภายใต้แนวคิด “**RID TEAM**” ของนายประพิศ จันทร์มา อธิบดีกรมชลประทาน ที่จะต้องเร่งเดินหน้าพัฒนาแหล่งน้ำ สร้างความมั่นคงด้านน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม พร้อมพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง

สำหรับแนวคิด RID TEAM เป็นแนวคิดที่มุ่งมั่นร่วมกันพัฒนากรมชลประทานให้เป็นองค์กรที่ดีไปพร้อมกัน ซึ่งได้กำหนดนโยบายการดำเนินงานไว้ 4 ด้าน ได้แก่

1. นโยบายด้านรัฐ สังคมและสิ่งแวดล้อม จะมุ่งพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยุทธศาสตร์กรมชลประทาน 20 ปี และแผน

RID
TEAM

แม่บทที่สำคัญของประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนและสังคม

2. นโยบายด้านผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จะกำหนดมาตรฐานและพัฒนาการให้บริการบนพื้นฐานของกระบวนการ การมีส่วนร่วมอย่างเป็นธรรมและยั่งยืน

3. นโยบายด้านองค์การ จะยกระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้วิสัยทัศน์ที่มีเป้าหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวผ่านการวางกลยุทธ์อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

4. นโยบายด้านผู้ปฏิบัติงาน มุ่งมั่นพัฒนาระบบบริหารทรัพยากรบุคคล พัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เป็น Smart Worker โดยจะนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการดำเนินงาน พัฒนาระบบและวิธีการทำงาน ตลอดจนให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของบุคลากร

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดเป้าหมายในการขับเคลื่อนงานชลประทานไว้ 3 ประเด็น ประเด็นละ 4 กลยุทธ์ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 องค์การอัจฉริยะ โดยจะมีการจัดการและบูรณาการระบบฐานข้อมูล ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ วิจัยและพัฒนานวัตกรรมในการทำงาน สรรหาและพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงขึ้น

ประเด็นที่ 2 ความมั่นคงด้านน้ำ จะพัฒนาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เพิ่มประสิทธิภาพของโครงการชลประทาน พัฒนารูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการรับมือภัยพิบัติด้านน้ำ

ประเด็นที่ 3 เพิ่มคุณค่าการบริการ จะเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้รับบริการและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน พัฒนาคุณภาพการให้บริการงานหน่วยงาน จัดวางตำแหน่งบุคลากรและจัดทำเส้นทางความก้าวหน้าอย่างเหมาะสม และเสริมสร้างความผูกพันของบุคลากรเพื่อให้มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

การยึดหลักการ “ทุ่มเททำงาน สืบสานพันธกิจ สุจริตโปร่งใส” ภายใต้แนวคิด “RID TEAM” ของนายประพิศ จันทร์มา อธิบดีกรมชลประทาน จะเป็น

การยึดหลักการ
“ทุ่มเททำงาน สืบสานพันธกิจ
สุจริตโปร่งใส”
ภายใต้แนวคิด “RID TEAM”
ของนายประพิศ จันทร์มา
อธิบดีกรมชลประทาน
จะเป็นปัจจัยที่นำกรมชลประทาน
ไปสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ

ปัจจัยที่นำกรมชลประทานไปสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ โดยผู้ปฏิบัติต้องยึดมั่นในความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม มีความโปร่งใส มีความพร้อมรับพิชิต ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ พร้อมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของรัชกาลที่ 9 มาใช้เป็นแนวในการประพฤติปฏิบัติและดำรงตนไว้ซึ่งเกียรติ ตลอดจนปลูกฝังค่านิยม สร้างจิตสำนึกให้แก่บุคลากรของกรมชลประทาน ให้ดำรงไว้ซึ่งความซื่อสัตย์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

ชวนรู้เรื่อง
ชลประทาน

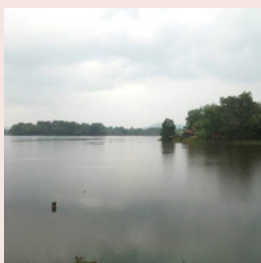
ชาวชุมพร มีสุขร่มเย็น ด้วยคลอง “หัววัง-พนังตัก”

จากการที่เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2540 ได้เกิดพายุไต้ฝุ่น “ซีต้า” ถล่มจังหวัดชุมพร สร้างความเสียหายร้ายแรงให้กับบ้านเรือนประชาชน และพืชผลทางการเกษตรเสียหายอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2540 ด้วยพระปรีชาสามารถด้านน้ำของรัชกาลที่ 9 ได้มีพระราชกระแสถึงนายปราโมทย์ ไม้กลัด อธิบดีกรมชลประทาน (ในขณะนั้น)

ให้กรมชลประทานเร่งการขุดคลองระบายน้ำ “หัววัง-พนังตัก” ที่กำลังดำเนินการค้างอยู่ เพราะผู้รับเหมาขาดสภาพคล่อง ให้เสร็จภายใน 30 วัน โดยได้รับการให้ยืมเงินจากมูลนิธิชัยพัฒนาไปดำเนินการ ซึ่งกรมชลประทานได้ระดมเครื่องจักร เครื่องมือต่างๆ มาก่อสร้างจนแล้วเสร็จ ในวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540

32 วัน จากวันที่มีพระราชกระแส “พายุลินดา” ได้ก่อตัวขึ้นในทะเลจีนใต้ตอนล่าง เคลื่อนตัวเข้าสู่ประเทศไทย เข้าถล่มจังหวัดชุมพรอีกครั้ง แต่คลองระบายน้ำหัววัง-พนังตักนั้นสามารถช่วยในการระบายน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก่อนพายุจะลงสู่ทะเลอันดามันแล้วสลายตัวไปในวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540 ในอ่าวเบงกอล และนับตั้งแต่นั้นมา ยังไม่ปรากฏเหตุการณ์น้ำท่วมรุนแรงในจังหวัดชุมพรอีกเลย

ร่วมสนุกตอบคำถามผ่าน QR Code ลุ้นรับของรางวัลทุกฉบับ

ผู้ตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุด ลุ้นรับแก้วเก็บความเย็นสุดเก๋
จำนวน 3 รางวัล รางวัลละ 1 ใบ

คำถามที่ 1 : อ่างเก็บน้ำห้วยตาจูอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด
ศรีสะเกษ สามารถส่งน้ำให้ราษฎรใช้ในช่วงฤดูฝนและช่วงฤดูแล้งจำนวนกี่ไร่

- A. ฤดูฝน 9,000 ไร่ และ ฤดูแล้ง 7,000 ไร่
- B. ฤดูฝน 11,000 ไร่ และ ฤดูแล้ง 9,000 ไร่
- C. ฤดูฝน 13,000 ไร่ และ ฤดูแล้ง 11,000 ไร่
- D. ฤดูฝน 15,000 ไร่ และ ฤดูแล้ง 13,000 ไร่

คำถามที่ 2 : อ่างเก็บน้ำคลองท่าจั่วอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ที่
อำเภอใดในจังหวัดตรัง

- A. อำเภอเมืองตรัง
- B. อำเภอกันตัง
- C. อำเภอรัษฎา
- D. อำเภอห้วยยอด

คำถามที่ 3 : บุคคลชลประทาน นายสมปอง ฉ่ำกระมล พื้นเพเดิมเป็นคน
จังหวัดใด

- A. จังหวัดชัยนาท
- B. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- C. จังหวัดอ่างทอง
- D. จังหวัดขอนแก่น

คำถามที่ 4 : กลุ่มบริหารการใช้น้ำคลองเคียน จังหวัดสงขลา มีสมาชิกกลุ่ม
ผู้ใช้น้ำแรกเริ่มจำนวนกี่คน

- A. 1,339 คน
- B. 1,839 คน
- C. 2,339 คน
- D. 2,839 คน

คำถามที่ 5 : คลองระบายน้ำ “ห้วยวัง-พนักตัก” อยู่ในพื้นที่จังหวัดใด

- A. จังหวัดเพชรบุรี
- B. จังหวัดชุมพร
- C. จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- D. จังหวัดระนอง

สแกน QR Code
เพื่อร่วมสนุกตอบคำถาม

ลุ้นรับแก้ว
เก็บความเย็น
สุดเก๋ จำนวน
3 รางวัล

โอกาส...รับค่าไว้

กรมชลประทานมีโครงการจ้างแรงงาน

รายได้
26,100-87,000
บาท/คน/ระยะเวลาจ้าง

รายได้ขึ้นอยู่กับสัญญาจ้างแรงงาน
ของแต่ละคน (ระยะเวลาจ้างอยู่ระหว่าง
3-10 เดือน)*

(สิ้นสุดเดือนกันยายน 2566 นี้)
สนใจติดต่อ สำนักงานชลประทานใกล้บ้าน
หรือ 1460 สายด่วนกรมชลประทาน

ลักษณะงาน

งานซ่อมแซม บำรุงรักษา ปรับปรุงงานชลประทาน โครงการส่งเสริมการดำเนินงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเพื่อชุมชน/
ชนบท แก้มลิง การจัดการคุณภาพน้ำ

หลักเกณฑ์การจ้างแรงงาน

1. เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร หรือเกษตรกรในพื้นที่
2. สมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำของกรมชลประทานในพื้นที่
3. ประชาชนและผู้ใช้แรงงานทั่วไปในพื้นที่
4. หากแรงงานในพื้นที่ไม่เพียงพอ ให้พิจารณาเกษตรกร/แรงงานในพื้นที่ใกล้เคียง
จากหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และลุ่มน้ำ ตามลำดับ